www.e-rara.ch

Demosthenis et Aeschinis principum Graeciae oratorum opera

Demosthenes

Basileae, [1571-]1572

Universitätsbibliothek Basel

Persistent Link: https://doi.org/10.3931/e-rara-98668

[Demosthenis In Onetorem Oratio Secunda, Hieronymo Wolfio interprete]

www.e-rara.ch
Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

recepisse ad se pecuniã ex ædibus Aphobi, & tum illius, tum mea omnia in sua potestate habere, & mulierem manere apud Aphobum, sciebam: tres ancillas ab eo postulaui, quæ & matremfamiliâs esse mulierem, & pecuniam penes istos esse norant: vt nõ verba modo, sed quæstiones etiã de re haberentur. Quæ cum ei sic denunciasse, & qui aderant omnes, æquum postulare me pronunciarent: ad hanc confugere probationem noluit: sed perinde ac si talibus in negocijs aliæ probationes essẽt quæstionibus & testibus euidentiores, neq; testibus adductis de numerata dote, neq; in quæstionem datis ancillis, de sororis matrimonio conscijs: me, qui hæc ab eo postulabã, superbè omnino & cõtumeliosè à colloquio suo repulit. Quid isto fieri posset homine iniquius? quis magis de industria se ignarũ esse æqui boniq; simularet? Cape prouocationem, & recita.

PROVOCATIO.

Locus cõmunis pro quæstionibus contra testes.

Vos autem & priuatim, & publicè quæstionibus summã fidem habetis: & cum serui & ingenui adsunt in explicanda controuersia non vtimini testimonijs ingenuorum: sed ita rerum gestarum veritatem exquiritis, vt seruos torqueatis. Nec iniuria, Iudices. Nam aliquoties testium aliquos, falsa testificari compertum est: nulli verò serui subiecti quæstionibus, vnquam in tormentis mendacij comperti sunt. Iste verò tot iura aspernatus, adeoq; perspicuis & magnis probationibus prætermissis: Aphobum testem adducendo, & Timocratem, hunc de data, illum de accepta dote, sibi fidẽ haberi à vobis postulabit, rem cum istis absq; testibus transactam fingens. Tantæ vos vecordiæ damnat. Eos igitur neq; vera, neque verisimilia dicturos, tum è prima eorum confessione de dote non reddita, tum ex affirmatione de eadem sine testibus reddita: tum ex ipso tempore, quod, in discrimen iam adducta re familiari, solutionem fieri non siuit, tum è cæteris rebus omnibus, satis à me ostensum esse existimo.

ARGVMENTVM ADVERSVS ONETOREM, vnde vi, secundæ Orationis.

Prætermissa quædam superiore oratione, hac adijcit, vt ipse significat, atque etiam quasdam rationes aduersarias diluit. De his autem orationibus antè diximus affirmare multos, eas ab Isæo esse compositas, quòd huius oratoris esse propter ætatem credere nequeant: alios, vt hoc non sit, ab Isæo saltem esse correctas, quòd illius orationibus similes videantur. Neque verò mirum est, eum imitatum esse magistrum, & cum nondum perfectionẽ esset adeptus, ad illius interea dicendi genus se contulisse.

DEMOSTHENIS IN ONETOREM ORATIO SECVNDA, Hieronymo Vuolfio interprete.

Autoritatẽ aduersarij leuari inconstãtia, ostendit.

QVOD in priore oratione argumentum præterij, vnde non minus quàm ex vllo eorum quæ dixi, constet, non datam esse dotem ab istis Aphobo: eo primùm exposito, mox etiam mendacia istius, dicta apud vos, refutare aggrediar. Iste, Iudices, primùm postquam de bonis Aphobi controuersiam mouere instituit, non talentum se doti, vt nunc, sed octoginta minas dedisse dixit: easq; ita distribuit,

A τοῦτον εὐθὺς ἀποδεδεγμένον τὰ ἐκ τῆς οἰκίας τῆς Ἀφόβου χρήματα, καὶ κύριον τῶν τ' ἐκείνου καὶ τῶν ἐμῶν ἁπάντων γεγενημένον, καὶ συνοικοῦσαν αὐτῷ τὴν γυναῖκα σαφῶς ἐπιστάμενος, τρεῖς θεραπαίνας ἐξήτησα αὐτόν, αἳ συνοικοῦσαί τε τὴν γυναῖκα ᾔδεσαν, καὶ τὰ χρήματα ὅτι παρὰ τούτοις ἦν· ἵνα μὴ λόγοι μόνον, ἀλλὰ καὶ βάσανοι γίγνοιντο περὶ αὐτῶν. οὕτω δέ μου προκαλεσαμένου ταῦτα, καὶ πάντων τῶν παρόντων δίκαια λέγειν με ἀποφαινομένων· οὐκ ἠθέλησεν εἰς τοῦτο τὸ ἀκριβὲς καταφυγεῖν· ἀλλ' ὥσπερ ἑτέρων τινῶν ὄντων περὶ τῶν τοιούτων σαφεστέρων ἐλέγχων ἢ βασάνων καὶ μαρτύρων, οὔτε μάρτυρα παρεχόμενος τὴν προῖκα ὡς ἀποδέδωκεν, οὔτ' εἰς βασάνους ἐκδιδοὺς τὰς συνειδυίας περὶ τοῦ συνοικεῖν τὴν ἀδελφήν· ὅτι ταῦτα ἠξίουν, ὑβριστικῶς πάνυ καὶ προπηλακιστικῶς οὐκ εἴα με αὐτῷ διαλέγεσθαι. τούτου γένοιτ' ἂν ἄλλος σχετλιώτερος ἄνθρωπος, ἢ μᾶλλον ἑκὼν τὰ δίκαια ἀγνοεῖν προσποιούμενος; λαβὲ ταύτην τὴν πρόκλησιν, καὶ ἀναγίγνωσκε.

Πρόκλησις.

Ὑμεῖς τοίνυν καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ βάσανον ἀκριβεστάτην πασῶν νομίζετε. καὶ ὁπόταν δοῦλοι καὶ ἐλεύθεροι παραγένωνται, δέῃ δὲ εὑρεθῆναι τὸ ζητούμενον, οὐ χρῆσθε B ταῖς τῶν ἐλευθέρων μαρτυρίαις, ἀλλὰ τοὺς δούλους βασανίζοντες οὕτω ζητεῖτε τὴν ἀλήθειαν εὑρεῖν τῶν πεπραγμένων, εἰκότως, ὦ ἄνδρες δικασταί. τῶν γὰρ μαρτυρησάντων ἤδη τινὲς οὐ τἀληθῆ μαρτυρῆσαι ἔδοξαν· δούλων δὲ βασανισθέντων οὐδένες πώποτ' ἐξηλέγχθησαν, ὡς οὐκ ἀληθῆ τὰ ἐκ τῆς βασάνου εἶπον. οὗτος δὲ τηλικαῦτα δίκαια φυγών, καὶ σαφεῖς οὕτω καὶ μεγάλους ἐλέγχους παραλιπών, Ἄφοβον παρεχόμενος μάρτυρα καὶ Τιμοκράτην, τὸν μὲν ὡς ἀποδέδωκε τὴν προῖκα, τὸν δ' ὡς ἀπείληφεν, ἀξιώσει πιστεύεσθαι παρ' ὑμῖν, ἀμάρτυρον τὴν πρὸς τούτους πρᾶξιν γεγενῆσθαι προσποιούμενος· ποίαν τὴν ὑμῶν εὐήθειαν κατέγνωκεν. ὅτι μὲν οὔτ' ἀληθῆ, οὔτ' ἀληθείᾳ ἐοικότα λέξουσι, καὶ ἐκ τοῦ ἐξ ἀρχῆς αὐτοὺς ὁμολογεῖν τὴν προῖκα μὴ δοῦναι, καὶ ἐκ τοῦ πάλιν ἄνευ μαρτύρων ἀποδεδωκέναι φάσκειν, καὶ ἐκ τοῦ τὸν χρόνον μὴ ἐγχωρεῖν, ἀμφισβητουμένης ἤδη τῆς οὐσίας ἀποδοῦναι περίεργον, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἁπάντων, ἱκανῶς ἀποδεδεῖχθαί μοι νομίζω.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΟΝΗΤΟΡΑ ἐξούλης δευτέρου λόγου.

C Παραλελειμμένα τινὰ ἐν τῷ προτέρῳ λόγῳ διὰ τούτου προστίθησιν, ὡς καὶ αὐτὸς ἐπισημαίνεται. καὶ δὴ καὶ πρός τινας ἀντιρρήσεις ἵσταται. περὶ δὲ τῶν λόγων τούτων προειρήκαμεν, ὅτι πολλοί φασιν αὐτοὺς ὑπὸ Ἰσαίου συντεθῆναι, τοῦ ῥήτορος ἀπιστοῦντες διὰ τὴν ἡλικίαν· οἱ δέ γε εἰ μὴ τοῦτο, διορθωθῆναί γε ὑπὸ τοῦ Ἰσαίου· ἐοίκασι γὰρ τοῖς ἐκείνου λόγοις. θαυμαστὸν δὲ οὐδέν, εἰ τὸν διδάσκαλον ἐμιμήσατο, καὶ μηδέπω πρὸς τὸ τέλειον ἥκων, ἐπὶ τὸν ἐκείνου χαρακτῆρα μετῄει τέως.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΚΑΤΑ ΟΝΗΤΟΡΟΣ ΛΟΓΟΣ δεύτερος.

Ὃ παρέλιπον ἐν τῷ προτέρῳ λόγῳ τεκμήριον, οὐδενὸς τῶν εἰρημένων ἔλαττον, τοῦ μὴ δεδωκέναι τὴν προῖκα τούτους Ἀφόβῳ· τοῦτο πρῶτον εἰπών, μετὰ τοῦτο καὶ περὶ ὧν οὗτος ἐψεύσατο πρὸς ὑμᾶς, ἐξελέγχειν αὐτὸν πειράσομαι. οὗτος γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, τὸ πρῶτον ὅτε τὴν Ἀφόβου διενοεῖτο ἀμφισβητεῖν, οὐχὶ τάλαντον ἔφη τὴν προῖκα ὥσπερ νυνί, ἀλλ' ὀγδοήκοντα μνᾶς δεδωκέναι, καὶ τίθησιν

ὅρους

ὅρους, ἐπὶ μὲν τὴν οἰκίαν δισχιλίων, ἐπὶ δὲ τὸ χωρίον ταλάντου, βουλόμενος μὴ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ κἀκείνην διασώζειν αὐτῷ. γινομένης δέ μοι τῆς δίκης πρὸς αὐτόν, ἰδὼν ὡς διάκεισθ' ὑμεῖς πρὸς τοὺς λίαν ἀναιδῶς ἀδικοῦντας, σύννους γίνεται, καὶ δεινὰ πάσχειν ἡγήσατο δόξειν ἐμὲ τοσούτων χρημάτων ἀπεστερημένον, εἰ μηδ' ὁτιοῦν ἕξοιμι τῶν ἀφόβου λαβεῖν, τοῦ τίμημα ἔχοντος, ἀλλ' ὑπὸ τούτου κωλυόμενος φανερὸς γενήσομαι· καὶ τί ποιεῖ; τοὺς ὅρους ἀπὸ τῆς οἰκίας ἀφαιρεῖ, καὶ τάλαντον μόνον εἶναι τὴν προῖκά φησιν, ἐν ᾧ τὸ χωρίον ἀποτετιμῆσθαι. καίτοι δῆλον, ὅτι τοὺς ἐπὶ τῆς οἰκίας ὅρους εἰ δικαίως ἔθηκε, καὶ ὄντας ἀληθεῖς, δικαίως καὶ τοὺς ἐπὶ τοῦ χωρίου τέθηκεν. εἰ δ' εὐθὺς ἀδικεῖν βουλόμενος, ψευδεῖς ἔθηκεν ἐκείνους· εἰκὸς καὶ τούτους οὐκ ἀληθεῖς ὑπάρχειν. τοῦτο τοίνυν οὐκ ἐξ ὧν ἐγὼ δεδήλωκα λόγων δεῖ σκοπεῖν, ἀλλ' ἐξ ὧν αὐτὸς οὗτος διεπράξατο, οὐδ' ὑφ' ἑνὸς ἀναγκασθεὶς ἀνθρώπων. αὐτὸς γὰρ ἀνεῖλε τοὺς ὅρους, ἔργῳ φανερὸν ποιήσας ὅτι ψεύδεται. καὶ ταῦθ' ὡς ἀληθῆ λέγω, ὅτι τὸ μὲν χωρίον καὶ νῦν οὗτός φησιν ἀποτετιμῆσθαι ταλάντου, τὴν δ' οἰκίαν ὡς * προωρίσατο, δισχιλίων, καὶ πάλιν τοὺς ὅρους ἀνεῖλε, γινομένης τῆς δίκης, τοὺς εἰδότας ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι. καί μοι λαβὲ τὴν μαρτυρίαν.

Μαρτυρία.

Δῆλον τοίνυν ὅτι δισχιλίων μὲν ὡρισμένος τὴν οἰκίαν, ταλάντου δὲ τὸ χωρίον ὡς ὀγδοήκοντα μνᾶς δεδωκὼς ἔμελλεν ἀμφισβητήσειν. μεῖζον οὖν ἄν τι γένοιτο τεκμήριον ὑμῖν τοῦ μηδὲν ἀληθὲς νῦν λέγειν τοῦτον, ἢ εἰ φανείη μὴ ταὐτὰ λέγων τοῖς ἐξ ἀρχῆς περὶ τῶν αὐτῶν; ἐμοὶ μὲν γὰρ οὐδὲν ἂν δοκεῖ τούτου μεῖζον εὑρεθῆναι. σκέψασθε τοίνυν τὴν ἀναίδειαν, ὃς ἐν ὑμῖν ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ὡς οὐκ ἀποστερεῖ με ὅσῳ πλείονος ἄξιόν ἐστι ταλάντου, καὶ ταῦτα αὐτὸς τιμήσας, οὐκ ἄξιον εἶναι πλείονος. τί γὰρ βουλόμενος δισχιλίων προωρίσω τὴν οἰκίαν, ὅτε τὰς ὀγδοήκοντα μνᾶς ἐνεκάλεις, εἴ γε τὸ χωρίον ἄξιον ἦν πλείονος, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τούτῳ καὶ τὰς δισχιλίας ἐπέθης; ἢ ὅταν μέν σοι δοκῇ πάντα τὰ ἀφόβου διασώζειν, τότε τὸ χωρίον ἔσται ταλάντου μόνον ἄξιον, καὶ τὴν οἰκίαν ἐν δισχιλίαις προσέξεις, ἥτε προῖξ ὀγδοήκοντα μναῖ γενήσονται, καὶ ἀξιώσεις ἔχειν ἀμφότερα· ὅταν δέ σοι μὴ συμφέρῃ, τὰ ἐναντία πάλιν, ἡ μὲν οἰκία ταλάντου, διότι νῦν ἐγὼ ταύτην ἔχω, τοῦ δὲ χωρίου τὸ περιὸν οὐκ ἔλαττον ἢ δυοῖν ἄξιον, ἵν' ἐγὼ βλάπτειν ἔργον, οὐκ ἀποστερεῖσθαι δοκῶ; ὁρᾷς ὡς ὑποκρίνῃ μὲν δεδωκέναι τὴν προῖκα, φαίνῃ δὲ κατ' οὐδ' ὁντινοῦν τρόπον δεδωκώς; τὰ γὰρ ἀληθῆ καὶ μὴ κακουργούμενα τῶν πραγμάτων, ἁπλῶς οἷ' ἂν ἐξ ἀρχῆς πραχθῇ τοιαῦτ' ἐστί. σὺ δὲ τοὐναντίον ἐξελέγχῃ πράξας εἰς τὴν καθ' ἡμῶν ὑπηρεσίαν. ἄξιον τοίνυν καὶ τὸν ὅρκον ὁποῖον ἦν ἂν ὤμοσεν, εἴ τις ἔδωκεν, ἐκ τούτων ἰδεῖν. ὃς γὰρ ὀγδοήκοντα μνᾶς ἔφη τὴν προῖκα εἶναι, εἰ τότ' αὐτῷ τις ἔδωκεν ὀμόσαντι ταῦτ' ἀληθῆ λέγειν, κομίσασθαι, τί ἐποίησεν ἄν; ἢ δῆλον ὅτι ὡμολόγησε; τί γὰρ καὶ λέγων οὐ φήσει τότ' ἂν ὀμόσαι, νῦν γε τοιαῦτ' ἀξιῶν; οὐκοῦν ὅτι τ' ἐπιώρκησεν ἂν ἑαυτὸν ἐξελέγχει. νῦν γὰρ οὐκ ὀγδοήκοντα μνᾶς, ἀλλὰ τάλαντον δεδωκέναι φησί. τί μᾶλλον οὖν εἰκότως τις αὐτὸν ἐκεῖνα ἐπιορκεῖν, ἢ τάδ' ἡγοῖτο; ἢ τίνα τις δικαίως ἂν ἔχοι περὶ τούτου διάνοιαν, τοῦ ῥαδίως οὕτως ἑαυτὸν ἐξελεγχομένου ὄντ' ἐπίορκον; ἀλλ' ἂν ἢ δ' ἴσως οὐχὶ πάντ' αὐτῷ τοιαῦτα πέπρακται, οὐδὲ πανταχόθεν δῆλός ἐστι τεχνάζων, ἀλλὰ καὶ τιμώμενος φανερὸς γέγονεν ὑπὲρ ἀφόβου ταλάντου, καὶ οὗτος αὐτὸς ἡμῖν ἀποδώσειν ἐγγυώμενος. καίτοι σκέψασθε ὅτι τοῦτ' ἐστὶ τεκμήριον, οὐ μόνον τοῦ τὴν γυναῖκα συνοικεῖν ἀφόβῳ, καὶ τοῦτον οἰκείως ἔχειν· ἀλλὰ καὶ τοῦ μὴ δεδωκέναι τὴν προῖκα. τίς γὰρ ἀνθρώπων ἠλίθιος

A *stribuit, ut ædes duob. millibus drachmarũ, prædiũ talento sibi oppigneratũ esse diceret: ei non hoc solum, sed illas etiã conseruaturus. Iam aũt, me iudicio cum illo conflictante, cũ videret, ut vos in nimis impudenter iniurios animati essetis: consilio inito, iniquè mecũ agi visum iri existimauit, si tanta pecunia spoliatus ab Aphobo, mea detinente, nihil recipere possem, atq; à se manifestè prohiberer. Quid igitur facit? pignoris indices ab ædibus aufert, & talentũ duntaxat dotem esse dicit, quanti prædiũ æstimatum sit. Atqui perspicuũ est, si ædibus indices ritè apposuit, & vere: itidẽ & in prædio esse factũ. Sin statim mala & iniusta cogitans, illis falsò apposuit: consentaneũ est, neq; hos esse veros. Neq; hæc è meis quæ attuli verbis æstimanda modò sunt: sed etiã è factis istius: cum ea facere à nemine mortaliũ cogeretur. Nam ipse libellos deiecit, req; ipsa declarauit, se mentiri. Atq; hæc à me verè dici ut constet: & eum nunc prædium talento esse oppigneratum asserere. &, cum prius ædibus, ut duobus drachmarum millibus oppigneratis, indices apposuisset, nunc rursus eosdẽ facto iudicio sustulisse: testes rei gna-*
B *ros vobis adducam. Cape testimonium.*

TESTIMONIVM.

Cõstat igitur, eum viginti minis ædes oppigneratas indicasse, prædium talento: & quasi octoginta minas dedisset, controuersiã fuisse facturũ. Quod igitur mendaciorum eius manifestius indicium requiritis, quàm ꝙ eum nunc aliud quàm initio dixisse constat? Mihi quidẽ hoc nullũ videtur inueniri posse euidentius. Considerate igitur hominis impudentiã, qui apud vos dicere ausus fuit se, quãto id sit pluris quàm talenti, eo me non fraudare: idq;, cum ipsius æstimatione non sit pluris? Quid enim tibi voluisti, cũ antè viginti minis ædes oppigneratas esse indicares, dum octoginta minas petebas: si prædiũ precij maioris fuit? ac non in eo potius etiã illa duo millia drachmarũ collocasti? An verò cum tibi visum fuerit, omnes Aphobi opes tueri: tunc prædiũ talẽti duntaxat erit, & ædes duobus drachmarũ millibus æstimatas adiunges, & dos octoginta minæ erunt, & utrisq; potiri voles: contrà, ubi tibi istuc non expediet: ædes, ꝙ ego eas habeo, talenti erunt: id verò quod de prædio superest, non minoris erit quàm duorũ talentũm, ut ego damnũ
C *isti dare, non affici ab eo iniuria videar? Vides ut te dedisse dotẽ simules, ac te dedisse nulla prorsus ratione appareat? Res enim veræ nullaq; fraude concinnatæ, simpliciter, ut initio gestæ sunt, ita manent: tu verò contrarium fecisse conuinceris, ad nos in illius gratiã circumscribẽdos. Iam ex his quale iusiurandũ, si quis deferret, iuraret, videre est operæpreciũ. Qui enim octoginta minas dixit dotem esse, si quis tum ei largitus esset, ut dato iureiurando se vera loqui, eas auferret, quidnã facturus fuit? nõnne constat eum fuisse promissurũ? Quid enim dicet, cur se tum iuraturũ fuisse neget, cum nunc tam iniqua postulet? Peieraturũ igitur fuisse, se ipse arguit, qui nunc nõ octoginta minas, sed talentũ se dedisse dicat. Quî magis igitur eum, si coniecturis agẽdum est, in illis, quàm in his peieraturũ existimetis? Aut quid de eo iurè sentiri potest, qui ipse se periurij facilè manifestũ facit? At fortasse nõ sic ab eo administrata sunt hæc, nec undiq; commenta eius patent? Imò & Aphobi talento litem æstimauit: & ipse id se nobis redditurum spopondit. Sed considerate, hoc esse testimonio, non modo mulierem esse Aphobi matremfamiliâs, & istum ei bene cupere: sed dotem etiam nõ esse numeratam. Quis enim hominum*

Onetorẽ nec à periurio abhorrere.